

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

Херсонський інститут

Кафедра менеджменту та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

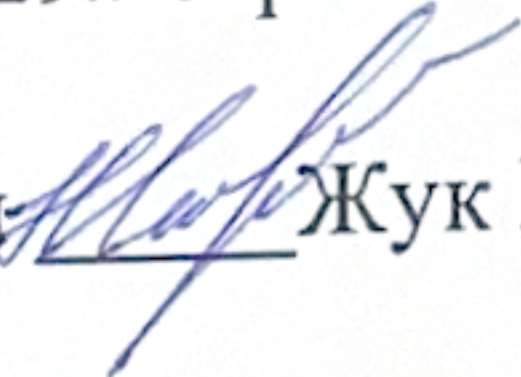
Директор Херсонського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І.

«29» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Жук І.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і організація управління

Спеціальність

073 Менеджмент

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Менеджмент

Розробник (-и) си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Назаренко Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри менеджменту та економіки Херсонського інституту МАУП

Викладач:

Назаренко Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри менеджменту та економіки Херсонського інституту МАУП

Си­ла­бу­с роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри менеджменту та економіки

Про­то­кол від 29.08.2024 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Теорія і організація управління
Шифр та назва спеціальності	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити 120 годин Лекції: 34 годин Практичні (семінарські) заняття: 18 годин Самостійна робота: 68 годин
Термін вивчення дисципліни	3 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

ПІБ викладача	Назаренко Людмила Миколаївна
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри менеджменту та економіки Херсонського інституту МАУП
Напрями наукових досліджень	Управління, інноваційний розвиток, вдосконалення виробничої та торгово-розподільчої логістики
Посилення на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://scholar.google.com/citations?user=AFDXKiwAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0001-6560-5252
Контактний телефон викладача	067 487 54 85
Телефон кафедри (зовнішній, за наявності)	096 774 24 53
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/menedzhmentu-organizacij/sklad-kafedry

1. Коротка анотація до дисципліни.

Теорія і організація управління як дисципліна необхідна для забезпечення якості спеціальної теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент». Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики створення нових ефективних форм організації. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має освоїти наукові підходи до управління, усвідомити сутність організаційних процесів, вивчити принципи і закономірності формування та функціонування організацій. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти, що в умовах існування різноманітних форм власності, стрімкого розвитку науки і техніки, поширення нових інформаційних технологій і засобів комунікації, активізації підприємницької діяльності, необхідності постійної модифікації і вдосконалення товарів і послуг, якісних змін функцій і методів державного регулювання економіки перехід до нових ефективних форм організації стає головним способом виживання в конкурентній боротьбі.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти: знати: – сутність поняття «організація»; – закони організації; – принципи організації; – етапи розвитку організації; – організаційні теорії та моделі організації; – класифікацію організаційних систем; – основні види соціальних організацій; – внутрішнє та зовнішнє середовище організації; – методологію проектування організаційних форм управління; – управлінську інформацію; – зміст понять «культура» і «організаційна культура»; – моделі організаційної культури; – поняття ефективності організаційної системи; – основні підходи до визначення поняття ефективності організації; – чинники ефективності організації. вміти: – використовувати методологічні та методичні прийоми вивчення ефективності діяльності й проектування організацій; – досліджувати й характеризувати різні види організацій, визначаючи їх переваги й недоліки; – здійснювати порівняльний аналіз і формування різних типів організаційних структур; – визначати чинники формування іміджу й культури організації; – розробляти заходи з трансформації, як організації у цілому, так і її складових з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища.

2. Мета та завдання: мета вивчення дисципліни формування у майбутніх фахівців систематизованого комплексу знань і навичок потрібних для розвитку сучасного організаторського мислення та уміння практичної реалізації організаційних законів, принципів і правил. Дає змогу бачити і аналізувати з погляду реалізації організаційних відносин першопричини успіхів і невдач, раціонально комбінувати для досягнення певної мети різноманітні елементи в цілісні утворення.

Завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є надання здобувачам вищої освіти наступних можливостей з: – забезпечення знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем; – вивчення основних організаційних теорій; вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій; – засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій; – набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів; – набуття навичок створення.

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Інтегральна компетентність:

Здатність швидко та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК16. Здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами економічної діяльності, підтримувати ділові контакти, використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології.

Результати навчання:

РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

РН19. Застосовувати сучасні інструменти та технології адміністративного менеджменту для підвищення ефективності управління операційними процесами в структурних підрозділах підприємства.

5. Пререквізити:

Дисципліна "Теорія і організація управління" тісно пов'язана з дисциплінами "Вступ до спеціальності", "Менеджмент", "Управління потенціалом організації", "Основи проектного менеджменту", "Стратегічне управління підприємством".

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck).

7. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

8. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 «Поняття організації, її типи й моделі, закони й принципи організації» (лекційні теми 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 семінарські теми 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8);
- Змістовий модуль 2 «Методичні основи формування і функціонування організації, розвиток організації» (лекційні теми 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 семінарські теми 9,10,11,12,13,14,15).

9. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє повернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою *індивідуального завдання* (тематика і критерії оцінювання див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3.*).

- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

10. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	8	7	7
Відвідування семінарських занять	1	8	8	7	7
Робота на семінарському занятті	2	8	16	7	14
Виконання завдань для самостійної роботи	3	1	3	1	3
Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Виконання ІНДЗ	9	-	-	-	-
Разом		40		36	
Максимальна кількість балів за семестр:		85			
Підсумковий контроль (іспит)		15			
Разом		100			

11. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються *2 самостійні роботи*.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 1 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **2 бали**.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у формі контрольної роботи. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 2 балів
- Якість інформації – 2 балів
- Самостійність та креативність – 1 балів

Максимальна кількість балів - **5 балів**.

Відбувається у формі письмової відповіді на питання білетів.

13. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Управління - наука і мистецтво.
2. Особлива складність і актуальність теорії і практики управління.
3. Управління як система. Кібернетика.
4. Класична американська модель управління.

5. Японська система управління.
6. Моделі управління в самоврядних структурах.
7. Еволюція управління як науки.
8. Етапи розвитку теорії та практики управління в XX столітті.
9. Школа людських відносин.
10. Теорія X та теорія Y.
11. Метод дослідження операційний.
12. Теорія систем.
13. Метод аналізу ситуацій.
14. Об'єктивність і універсальність принципів управління.
15. Принцип мети.
17. Принцип правової захищеності управлінського рішення.
18. Принцип оптимізації управління.
19. Принцип делегування повноважень.
20. Принцип відповідності.
21. Принцип автоматичного заміщення відсутнього.
22. Принцип першого керівника.
23. Принцип одноразового введення інформації.
24. Принцип нових задач.
25. Принцип підвищення кваліфікації.
26. Принцип "Монтера Мечнікова".
27. Природа і сутність динамічної організації. Властивостей динамічних організацій.
28. Розвиток і саморозвиток організацій.
29. Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління.
30. Організаційна структура управління і її роль в організації управління підприємством.
31. Реакція фірми на мінливість зовнішнього середовища і краща структура управління.
32. Проектування організаційних структур управління.
33. Основні функції управління.
34. Організація управління в підсистемі лінійного керівництва.
35. Організація управління в підсистемі технічного керівництва.
36. Організація управління в підсистемі економічного керівництва.
37. Організація управління в підсистемі управління маркетингом.
38. Організація управління в підсистемі виробничого керівництва.
39. Організація управління в підсистемі керівництва персоналом і соціальним розвитком.
40. Організація управління в підсистемі управління виробничими запасами.
41. Організація управління в підсистемі забезпечення системи управління.
42. Управління продуктивністю.
43. Управління якістю.
44. Управління інноваціями.
45. Управління діловодством.
46. Екологічний менеджмент підприємства.
47. Управління ремонтно-технічним обслуговуванням виробництва.
48. Управління забезпеченням виробництва технологічним оснащенням.
49. Управління енергетичним забезпеченням підприємства.
50. Управління транспортним обслуговуванням виробництва.
51. Сутність і зміст діагностики організації.
52. Організаційно-управлінський аналіз підприємства.
53. Аналіз і оцінка ефективності управління підприємства.
54. Сутність і принципи організації процесу управління.
55. Методи організації процесу управління.
56. Регламентація організації процесу управління.
57. Комплексний механізм управління організацією.
58. Економічний механізм управління.
59. Мотиваційний механізм управління.
60. Організаційний і правовий механізм.
61. Поняття організаційного розвитку. Джерела, цілі, напрями, принципи розвитку організації. Проблеми організаційного розвитку.
62. Проблеми управління змінами. Принципи та методи подолання протидії змінам.
63. Зміни в організації. Управлінські нововведення.
64. Інструменти управління змінами в організаціях.
65. Основні етапи проведення змін.

66. Особливості праці керівника.
67. Соціально-психологічний статус члена колективу.
68. Проблема лідерства. Зміна керівника.
69. Мистецтво управління конфліктами.
70. Соціальні ролі в організації та особистісний потенціал працівника.
71. «Я»-концепція та її вплив на поведінку людини в організації.
72. Захисна поведінка.
73. Комбіновані типи особистості та особливості управління ними.
74. Маніпулятивна поведінка та заходи з її обмеження.
75. Психологічні методи впливу на працівників.
76. Концепції мотивації особистості.
77. Настави щодо мотивації працівників в організації.
78. Форми винагородження за виконання робіт в організації.
79. Засоби заохочення працівників.
80. Принципи та методи проектування роботи в організації.
81. Чинники, що впливають на організацію роботи індивіда.
82. Елементи організації роботи індивіда.
83. Мотиваційні характеристики роботи.
84. Управління кар'єрою працівника в організації.
85. Поняття управління виконанням (перформанс менеджменту).
86. Моделі перформанс менеджменту.
87. Система перформанс менеджменту (управління виконанням) та її елементи.
88. Аналіз проблем виконання за допомогою моделі перформанс менеджменту.
89. Вирішення проблем виконання за допомогою інтервенцій у системи та процедури.
90. Оцінювання роботи індивіда.

14. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Рекомендовані джерела (література):

Основна

1. Жуковська Л. Е. Теорія організацій: навч. посіб. / Жуковська Л. Е., Борисевич Є. Г., Стрельчук Є. М. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2021. – 138 с.
2. Махія Т. А. Визначення сильних і слабких сторін діяльності навчального закладу у процесі дослідження його внутрішнього середовища / Т. А. Махія // Народна освіта. Науково-методичний електронний педагогічний журнал. — 2015. — № 3 (27). — Режим доступу до журн.: http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=3641
3. Монастирський Г.Л. Теорія організації [Електронний ресурс] // Бібліотека українських підручників. — Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/teoriya_organizatsiyi_-_monastirskiy_gl
4. Наказ МОН № 772 від 17.06.2013 року «Про затвердження орієнтовних критеріїв оцінювання діяльності дошкільних, загальноосвітніх, професійнотехнічних навчальних закладів» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/36251/>

6. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера [Електронний ресурс] // Бібліотека українських підручників. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15281113/menedzhment/organizatsiya_pratsi_menedzhera_-_skibitska_li
7. Теорія організацій. – Навчальний посібник / Д. В. Кармишев, Л. В. Набока, І.О.Кононов. – Х.: Вид-во «Точка», 2021. – 300 с.

Додаткова

1. Вища освіта в Україні / За ред. В.Г.Кременя, С.М. Ніколаєнка. К.: Знання, 2020.
2. Кремень В.Г. Освіта і наука України. Шляхи модернізації. – Київ: Грамота, 2020 – 214 с.
3. Наукове забезпечення вищої освіти України в ХХІ столітті // Вища освіта України. 2021. №1. С.8-10.
4. Ніколаєнко С.М. Освіта і наука. Законодавчі та методологічні основи. - К.: «Політехніка», 2020. – 297 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник.
5. Теорія організацій. – Навчальний посібник / Д. В. Кармишев, Л. В. Набока, І .О .Кононов. – Х.: Вид-во «Точка», 2020. – 300 с.
6. Хамініч С.Ю. Управління підприємством на засадах освітнього потенціалу. Монографія - Д.:Вид-во ДНУ, 2006.

16. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Теорія і організація управління»

100 балів

Кількість балів за семестр	100 балів														
Модулі	Змістовий модуль І														
Назва модуля	Змістовий модуль ІІ														
	МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ, РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ (36 балів)														
Лекції	1 (16 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (3 бали)	10 (1 бал)	11 (1 бал)	12 (1 бал)	13 (1 бал)	14 (1 бал)	15 (3 бали)
Теми лекцій	ПРЕДМЕТ І МЕТОДИ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ	ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ	МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ	ТИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ	ЗАКони ОРГАНІЗАЦІЇ	СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ОСНОВІ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	ПРОЦЕСНИЙ ТА СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХОДИ В ОСНОВІ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	ЗВ'ЯЗКИ, ІЄРАРХІЯ І ПОВНОВАЖЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЯХ	МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І	МЕТОДИ побудови організаційної структури І фактори, структури	ТИПИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР	ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПРОЄКТУВАННЯ	КУЛЬТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ	ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	ОРГАНІЗАЦІЙНИ ЗМІНИ
Семінарські і практичні	1 (3 бали)	2 (3 бали)	3 (3 бали)	4 (3 бали)	5 (3 бали)	6 (3 бали)	7 (3 бали)	8 (3 бали)	9 (3 бали)	10 (3 бали)	11 (3 бали)	12 (3 бали)	13 (3 бали)	14 (3 бали)	15 (3 бали)
Теми семінарських занять	ПРЕДМЕТ І МЕТОДИ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ	ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ	МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ	ТИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ	ЗАКони ОРГАНІЗАЦІЇ	СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ОСНОВІ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	ПРОЦЕСНИЙ ТА СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХОДИ В ОСНОВІ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	ЗВ'ЯЗКИ, ІЄРАРХІЯ І ПОВНОВАЖЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЯХ	МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І	МЕТОДИ побудови організаційної структури І фактори, структури	ТИПИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР	ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПРОЄКТУВАННЯ	КУЛЬТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ	ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	ОРГАНІЗАЦІЙНИ ЗМІНИ
Самостійна робота	1 (3 бали)														
Поточний контроль	2 (3 бали)														
ІНДЗ	9														
Підсумковий контроль	модульна контрольна робота №1 (5 балів)														
	модульна контрольна робота №2 (5 балів)														
	15 балів														